

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้วพ.ศ. 2558-2561
REFLECTIONS OF THAI SOCIETY IN WANKAEW AWARDED NOVELS FOR YOUNG ADULTS,
DURLING 2015–2018

HU QIUBO¹, รศ.ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสมุทรปราการ 10540
E-mail: haliqiubo0165@gmail.com

²หัวหน้าสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสมุทรปราการ 10540
E-mail: tongin2000@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2558-2561 เฉพาะเรื่องที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ที่อาศัยและมีชีวิตอยู่ในสังคมไทยจำนวน 9 เรื่อง โดยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ.2558-2561 ได้สะท้อนภาพสังคมไทยไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิถีชีวิตพบว่าสังคมชนบทแวดล้อมด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ บริสุทธิ์สวยงามเงียบสงบ วิถีชีวิตของคนเรียบง่าย ผูกพัน ใกล้ชิดกับธรรมชาติ ในขณะที่วิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองที่แวดล้อมด้วยความเจริญทางวัตถุ อากาศไม่บริสุทธิ์ การจราจรติดขัดจะมีความรีบเร่งและแข่งขันกันสูง 2) ด้านความสัมพันธ์ของคนในสังคมพบว่า คนในสังคมชนบทมีความสัมพันธ์กันด้วยน้ำใจ ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นแบบสายเลือด และความสัมพันธ์กับคนภายนอกจะไปตามสถานภาพและหน้าที่ทางจริยธรรม ความสัมพันธ์สัตว์กับเลี้ยงในฐานะเพื่อนร่วมชีวิต และความสัมพันธ์กับธรรมชาติในฐานะปัจจัยเครื่องยังชีพ 3) ด้านการเมืองเป็นความขัดแย้งทางความคิดของคนรุ่นเก่าที่ต้องการให้คนอยู่ในกรอบที่รัฐกำหนด ห้ามโต้แย้ง ขณะที่คนรุ่นใหม่ต้องการอิสรภาพและมองว่าชีวิตที่อยู่ในกรอบไร้สีสัน 4) ด้านวัฒนธรรมพบว่า มีหลากหลายทั้งด้านมารยาทประเพณีความเชื่อและค่านิยม 5) ด้านคุณธรรมที่คนในสังคมไทยได้ปลูกฝังให้แก่บุตรหลานของตนพบว่า มีหลากหลายเช่นกัน

คำสำคัญ: ภาพสะท้อนสังคมไทย นวนิยายเยาวชน รางวัลแวนแก้ว

Abstract

This research aimed to analyze reflections of Thai society in nine novels for young adults awarded Wankaew Award, during 2015 – 2018. Human characters were focused in the study.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

Five aspects of Thai society were found reflected in the studied novels as the following. 1) Ways of life – the simple and tranquil living close to nature of rural people was presented as well as the well developed and convenient facilities with pollution, jammed traffic and high competition of urban people. 2) Relationships – rural people were considerate and had high sense of family blood. Social relationship was subjected to status and moral duties of people. Nature related to people as living resources. 3) Politics, elder people preferred conforming to rules and regulations; on the contrary, the younger generation required freedom and active lives. 4) Culture – varieties of manners; traditions; beliefs and values were shown. 5) Moral was variously cultivated from former generations in each family.

Keyword: reflections of Thai society, novels for young adults, Wankaew Award

บทนำ

วรรณกรรมเป็นผลงานของนักเขียนที่ได้นำประสบการณ์จากชีวิต สังคม และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับชีวิตและสังคมมาเขียนด้วยกลวิธีต่าง ๆ เพื่อสะท้อนภาพของชีวิตและสังคมในแง่มุมต่าง ๆ นับว่ามีประโยชน์ต่อสังคมอย่างยิ่ง เห็นได้จากทัศนะของชไมพรเพ็ญพิพัฒน์ (2549, คำนำ) ที่กล่าวถึงประโยชน์หรือคุณค่าของวรรณกรรมไว้ว่า วรรณกรรมเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด จินตนาการ และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษา คุณค่าวรรณกรรม ทำให้ผู้อ่านเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินในเนื้อหา และได้รับความรู้ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความคิดในเชิงปรัชญาและอิงออร์ สุพันธ์วิช (2558, คำนำ) ยังได้กล่าวอีกว่า วรรณกรรมกับสังคมมีความเกี่ยวข้องกันในหลายลักษณะ คือ วรรณกรรมสะท้อนให้เห็นภาพสังคมด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ ในสังคมนั้น นอกจากนี้ สังคมยังมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม และวรรณกรรมก็มีอิทธิพลต่อสังคมได้ด้วยเช่นกัน

วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นวรรณกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเฉพาะมุ่งไปสู่เด็ก เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาสำหรับให้เด็กอ่านอย่างเหมาะสมกับวัยเด็ก ดังที่ พิชัย ศรีภูไฟ (2542, น. 105) ได้กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมกับสังคมมีความสัมพันธ์กัน มนุษย์เป็นผู้สร้างวรรณกรรมและได้บันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมแต่ละยุคสมัยไว้ ดังนั้น การศึกษาวรรณกรรมจึงทำให้เรามองเห็นและเข้าใจสังคมได้อย่างดี เพราะเนื้อหาของวรรณกรรมมีที่มาจากสภาพหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสะท้อนสังคมได้หลายแง่มุม วรรณกรรมรางวัลแวนแก้วเป็นโครงการประกวดวรรณกรรมรางวัล “แวนแก้ว” ของบริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ชื่อของรางวัลนี้มาจากพระนามแฝงของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีว่า “แวนแก้ว” ที่ทรงใช้ในพระราชนิพนธ์วรรณกรรมเยาวชนเปี่ยมคุณภาพ “แก้วจอมแก่น” และ “แก้วจอมขน” ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนชื่นชอบมาก รวมทั้งได้เรียนรู้ และซึมซาบสิ่งดี ๆ

นวนิยายสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2558-2561 มีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นภาพของสังคมไทยทั้งในเมืองและชนบทหลายด้าน ทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเมือง สังคมชนบท ประเพณี

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

วัฒนธรรม คุณธรรม และอื่น ๆ ไว้อย่างน่าสนใจทำให้ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์นวนิยายสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 เพื่อสะท้อนภาพของสังคมไทยอันจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการและการศึกษาของผู้สนใจเรื่องภาพสะท้อนของสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ.2558-2561

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ คือ นวนิยายสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 จำนวน 12 เรื่องผู้วิจัยได้คัดเลือกนวนิยายเฉพาะที่เนื้อหากล่าวถึงตัวละครเป็นมนุษย์ที่อาศัยและมีชีวิตอยู่ในสังคมไทย และเนื้อหาของนวนิยายได้สะท้อนภาพสังคมไทย ได้นวนิยายเยาวชนที่มีเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จำนวน 9 ได้แก่ ริมคลองนั้นมีผมกับเปิด เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็น จี๊กับน้อย ม้าน้ำสีทอง ดินแดนสีสัน กล่องตุ๊กตาใส่กับจดหมายของพ่อ วันเกิดของเค้าโมง น้ำตาแม่มืด และเด็กชายต้นไม้ ส่วนนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้วที่เหลืออีก 3 เรื่อง ได้แก่ ช้างบิน เอกเอ็กเออย และกระรอกแดงแห่งสวนกว้าง ผู้วิจัยไม่นำมาศึกษาเพราะเป็นนวนิยายที่มีลักษณะเป็นโลกสมมุติหรือเหนือจริง และมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์เนื้อหาในนวนิยาย (Textual Analysis) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างวรรณกรรมกับสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาความเป็นมาเกี่ยวกับรางวัลแว่นแก้ว
3. ศึกษานวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว
4. คัดเลือกนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัยจำนวน 9 เรื่อง
5. วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561
6. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 จำนวน 9 เรื่องพบภาพสะท้อนสังคมไทย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ด้านความสัมพันธ์ของคนในสังคม ด้านการเมือง ด้านวัฒนธรรม และด้านคุณธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่

นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแคว้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทย จำแนกได้ 2 ประการ คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมชนบท และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเมือง โดยแต่ละสังคมจะมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมชนบท

นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแคว้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมชนบท จำแนกได้ 5 ด้านได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมในสังคมชนบทส่วนใหญ่จะแวดล้อมด้วยธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ บริสุทธิ์ ไม่มีมลพิษ บรรยากาศเงียบสงบ ทิวทัศน์สวยงามอากาศสดชื่นปลอดโปร่ง คนในสังคมชนบทพึ่งอาศัยธรรมชาติตั้งแต่เกิด ทำให้มีวิถีชีวิตใกล้ชิดผูกพันกับธรรมชาติ เรียบง่าย มีความสุข และทำหน้าที่ป้องกัน รักษาธรรมชาติให้คงความสมดุลเพื่อการดำรงชีวิต 2) ที่อยู่อาศัยของคนในสังคมชนบทส่วนใหญ่จะเป็นเรือนไทย สร้างด้วยไม้ ยกพื้นสูงเพื่อระบายความร้อน ทำให้มีลมโกรก เย็นสบาย นิยมสร้างให้มีหลายห้องเพื่อรองรับสมาชิกในครอบครัว บ้านแต่ละหลังจะมีขนาดต่างกันตามฐานะทางการเงินของแต่ละครอบครัว และนิยมสร้างบ้านอยู่ริมคลอง ติตถนนหรือทางเดินและป่าไม้ 3) อาหารการกินของคนในสังคมชนบทส่วนใหญ่เป็นอาหารที่ได้จากแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ และอาหารที่ทำจากวัตถุดิบที่ปลูกหรือเลี้ยงเอง มีข้ออ้างเป็นบางครั้งส่วนอาหารจานโปรดที่คนในสังคมชนบทนิยมรับประทานคือ ผักจิ้มน้ำพริกชนิดต่าง ๆ ซึ่งเป็นอาหารการกินที่เรียบง่ายและหาได้ง่ายจากบริเวณใกล้บ้านหรือชุมชนที่อาศัย 4) การประกอบอาชีพของคนในสังคมชนบทส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรม เช่น ทำสวน ไร่ นา เลี้ยงสัตว์ ประมงที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในสังคมเน้นการพึ่งพาธรรมชาติให้มากที่สุดเพื่อลดต้นทุนในการผลิต ส่งผลให้คนในชนบทมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ผูกพันกับธรรมชาติอย่างสมดุลตามอาชีพของแต่ละคน 5) การคมนาคมในสังคมชนบทส่วนใหญ่เป็นการคมนาคมทางน้ำทั้งการสัญจรไปมา การค้าขาย การขนส่งสินค้า พืชผลทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เนื่องจากในอดีตคนในชนบทส่วนใหญ่ผูกพันกับสายน้ำ นิยมสร้างบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำ ลำคลอง ส่วนการคมนาคมทางบกกล่าวถึงน้อยมาก ที่พบคือ การเดินเท้า การใช้รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และรถกระบะในการเดินทางและการขนส่งสินค้า ดังตัวอย่างในนวนิยายเรื่อง จิวกับน้อยที่กล่าวไว้ว่า

เรือที่แล่นผ่านหน้าบ้านน้อยไม่ได้มีแต่เรือหางยาวเท่านั้นมีทั้งเรือพายและเรือเครื่องแล่นอยู่แทบไม่ขาดสาย แต่เรือที่น้อยชอบที่สุดคือเรือขายของของนายดีที่มีขนมที่เด็ก ๆ ชื่นชอบมากมาย เวลาที่ดีจะขายเครื่องดื่ม เขาเอาน้ำแข็งมาล้างกับน้ำคลองเพื่อให้กลับหลุดออกไปจากนั้นจะไล่กระสอบผ้าแล้วทุบจนละเอียด.....

(จิวกับน้อย, 2559, น. 27-28)

1.2 วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเมือง

นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแคว้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเมือง จำแนกได้ 5 ด้าน 1) สภาพแวดล้อมในสังคมเมืองจะมีความเจริญด้านวัตถุ มีบ้าน ตึกแถว ร้านค้า และธุรกิจต่าง ๆ มากมายแวดล้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย มีบรรยากาศที่อึกทึก ไม่สงบ พลุกพล่าน คนในสังคมเมืองมีวิถีชีวิตที่รีบเร่งไปตามสภาพแวดล้อมและการขยายตัวของสังคมด้านต่าง ๆ 2) ที่อยู่อาศัยของคนในสังคมเมืองพบว่า มีหลากหลายทั้งตึกแถวที่ใช้ประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น ขายอาหาร ตัดผม ขายยา บ้าน

จัดสรรทั้งหลังเล็กและใหญ่ในขนาดพื้นที่ที่ต่างกัน มีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่างในบ้าน เพื่อให้คนได้ซื้อตามความเหมาะสมกับฐานะทางการเงิน3)อาหารการกินของคนในสังคมเมืองพบว่า คนส่วนหนึ่งนิยมทำอาหารรับประทานในบ้าน แต่ส่วนใหญ่จะซื้ออาหารมารับประทานเพราะความรีบเร่งของชีวิตและบางครั้งก็จะออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน คนในสังคมเมืองจะให้ความสำคัญกับการรักษาดูแลสุขภาพพมาก4)การประกอบอาชีพของคนในสังคมเมืองพบว่า มีความหลากหลายไปตามความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความพึงพอใจของแต่ละคน อาชีพที่ปรากฏเด่นชัด ได้แก่ นักจิตวิทยาและแพทย์ที่คอยให้การดูแล รักษาคนไข้ซึ่งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองที่รีบเร่ง มีการแข่งขันกันสูง มีความกดดันและความเครียดสูง ประกอบกับสิ่งแวดล้อมบางอย่างเป็นพิษ ไม่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดี จึงทำให้สุขภาพของคนในสังคมเมืองเกิดการเจ็บป่วยง่ายต้องอาศัยแพทย์และนักจิตวิทยามาเยียวยา รักษาให้หายเจ็บป่วย 5)การคมนาคมของคนในสังคมเมืองพบว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมเมืองจะใช้รถยนต์ทั้งรถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสาร เกือบทุกบ้านจะมีรถยนต์ส่วนตัวส่งผลให้การจราจรหนาแน่นและติดขัดทำให้ใช้เวลาในการเดินทางแต่ละครั้งเป็นเวลานาน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อสภาพจิตของผู้เดินทาง ทำให้เกิดความเครียด วิตกกังวล และเสียสุขภาพเพราะต้องสูดมลพิษทางอากาศเข้าไปดังตัวอย่างในนวนิยายเรื่อง วันเกิดของเค้าโมงที่กล่าวไว้

*ผ่านไปเป็นชั่วโมงจึงกินข้าวหมดชาม เหนั่งเท้าคางฟังเสียงรถ
 แล่นหรือบนถนนหน้าปากซอย เสียงรถสองแถวบีบแตรลั่น บ้านเค้าโมงอยู่
 ถนนสุขุมวิทด้านหลังทะเลออกศรีนครินทร์ ช่วงหกโมงเช้าอย่างนี้ยังพอว่า
 ถ้าเจ็ดโมงไปแล้วรถจะติดเป็นแถวยาว มอเตอร์ไซค์รับจ้างแล่นกันขวั๊กไขว่
 ช่วงเปิดเทอมแม่ต้องพาพวกเธอออกจากซอยก่อนหกโมงครึ่ง*

(วันเกิดของเค้าโมง, 2561, น. 16)

2. ด้านความสัมพันธ์ของคนในสังคม

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพด้านความสัมพันธ์ของคนในสังคมจำแนกได้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน

ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนที่ปรากฏในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561พบว่ามี 3ด้าน ได้แก่ 1)ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนพบว่า คนในสังคมไทยมีความสัมพันธ์กันด้วยน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งต่าง ๆ ให้แก่กัน รักใคร่ สามัคคี ช่วยเหลือทำงานให้แก่กันโดยไม่รับสิ่งตอบแทน นอกจากจะมีน้ำใจให้แก่คนในชุมชนเดียวกันแล้วยังมีน้ำใจให้ความช่วยเหลือคนในชุมชนอื่นแสดงให้เห็นถึงน้ำใจที่เป็นต้นทุนของสังคมไทยที่ทำให้เกิดมิตรภาพที่ยิ่งใหญ่ที่ส่งผลถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในสังคมเดียวกันและคนนอกชุมชน ทำให้สังคมไทยมีความอบอุ่นและน่าอยู่อาศัย2)ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวพบว่าเป็นความสัมพันธ์ทางสายเลือดที่ตึงาม ถึงแม้ว่าครอบครัวจะมีความขัดแย้งกันบ้าง แต่คนในครอบครัวก็ไม่ทอดทิ้งกัน แสดงให้เห็นว่า ความรักที่แท้จริงเกิดจากความผูกพัน ความเข้าใจ และการให้อภัยกัน ส่งผลให้ครอบครัวมีความสุข ความอบอุ่น3)ความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมตามสถานภาพที่พบชัดเจน คือความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่เป็นความสัมพันธ์ทางจริยธรรมที่ต่างฝ่ายต่างมีให้แก่กัน กล่าวคือนักเรียนจะให้ความเคารพครูมาก ในขณะที่ครูก็จะให้ความรักต่อนักเรียนเสมือนลูก เมื่อนักเรียนทำผิด ครูจะใช้วิธีพูด

ให้กำลังใจ พร้อมชี้ให้เห็นโทษของการทำผิดและให้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ครูยังเอาใจใส่ช่วย
แก้ปัญหาให้แก่นักเรียนเสมอ ไม่นิ่งเฉย ดังตัวอย่างในนวนิยาย เรื่อง เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็นที่กล่าวหาว่า

“ครามลีนะจ๊ะ” ครูดีใจมากที่หนูมานะ” ครูพูด ก่อนหยิบสมุด
รายชื่อขึ้นมาดู “ครูดูจากตารางส่งงานแล้ว เหมือนหนูจะไม่เคยส่งงานวิชา
นี้เลย มีปัญหาอะไรหรือเปล่าจ๊ะ”

ดวงตาครามหลุบมองต่ำ เขาไม่กล้าบอกความจริงกับครู เมื่อเห็น
ลูกศิษย์ไม่กล้าพูดอะไร ครูรังก็ไม่ใช่ขี้ขลาด บังคับ กลับมาถามครามว่า “หนูไม่
ชอบวิชาศิลปะหรือจ๊ะ....ไม่ต้องกลัวขนาดนั้นหรอก ครูไม่โกรธหนูหรอก
จ๊ะ” ครูรังหัวเราะเบา ๆ “ครูเข้าใจว่าทุกคนก็คงมีสิ่งที่ไม่ชอบเหมือนกัน
ครูเองสมัยประถมก็ไม่เคยชอบวิชาคณิตเหมือนกัน

“แต่ว่าเราจะไม่ทำในสิ่งที่เราไม่ชอบตลอดเวลาไม่ได้นะจ๊ะ”.....

“ครูจะรอดูงานหนูอยู่เสมอนะคะ”

(เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็นที่, 2559, น. 39-40)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์เลี้ยง

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์
เลี้ยงให้เห็นถึงมิตรภาพที่ยิ่งใหญ่ สวยงามในฐานะเพื่อนร่วมชีวิตที่เกิดจากความรัก ความผูกพัน ส่งผลให้คนกับ
สัตว์เลี้ยงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อบอุ่น เสมือนหนึ่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันหรือส่วนหนึ่งของ
ชีวิตของกันและกันดังตัวอย่างในนวนิยายเรื่อง ริมคลองนั้นมีผมกับเปิดที่กล่าวหาว่า

“หยกไม่ต้องเสียใจนะ ไว้พี่จะซื้อลูกเปิดมาให้ใหม่เยอะ ๆ เลย”

ผมพูดอะไรไม่ออก พี่ลัมจิ้นคงคิดว่าความผูกพันระหว่างเพื่อนนั้น
จะซื้อหากันได้ง่าย เปิดเหล่านี้เป็นชีวิตและวิญญาณของผม มันเป็นตัวแทน
ของแม่ แม่ที่ผมอาจไม่มีโอกาสได้เห็นหน้าอีกแล้ว แต่ผมก็เข้าใจความหวังดี
ของเธอ แม้จะเสียใจอยู่มากก็ตามที

(ริมคลองนั้นมีผมกับเปิด, 2558, น. 62)

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนกับ
ธรรมชาติในฐานะมนุษย์ผู้อยู่ใกล้ชีวิตธรรมชาติมาตั้งแต่เกิด มีความผูกพัน และพึ่งธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ
มนุษย์เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากธรรมชาติทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ในขณะเดียวกันก็สะท้อนถึงหน้าที่ที่มนุษย์
จะต้องตอบแทนคุณธรรมชาติด้วยการดูแล รักษา ปกป้องธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลาย และฟื้นฟูธรรมชาติที่เสีย
ไปให้ดีขึ้นด้วย ดังตัวอย่างในนวนิยาย เรื่อง เด็กชายกับต้นไม้ที่กล่าวหาว่า

วันนี้ละไม่ทำตามพ่อเข้าป่าไปหาสมุนไพรมาทำยา กระแตกับดิน
จึงขอตามเข้าไปเที่ยวเล่นในป่าด้วย เด็กทั้งสามวางแผนกันว่าจะไปเล่น
น้ำตกเพื่อคลายร้อนและจะเก็บผักหรือผลไม้ในป่ากลับมากินด้วย...

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ถึงไม้จะชอบไปหาเห็ดหาหน่อไม้และสมุนไพรในป่าเป็นประจำ แต่
ถ้ามีเด็กไปด้วย เขาจะไม่เดินเข้าไปในป่าลึกซึ่งออกนอกเส้นทางที่คุ้นเคย
(เด็กชายต้นไม้, 2561, น. 6-7)

3. ด้านการเมือง

จากการศึกษาเนื้อหาของนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 พบภาพสะท้อนด้าน
การเมืองเพียงเรื่องเดียว คือ ดินแดนสีสน เป็นเรื่องของความขัดแย้งทางความคิดระหว่างคนรุ่นเก่าที่ต้องการ
ให้ประชาชนอยู่ในกรอบที่รัฐกำหนดไว้ ห้ามแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งใด ๆ โดยรัฐได้ออกกฎระเบียบต่าง ๆ
มาบังคับให้ประชาชนปฏิบัติตามโดยใช้สื่อต่าง ๆ โฆษณาชวนเชื่อเรื่องที่ขัดแย้งกับความเป็นจริง ในขณะที่คน
รุ่นใหม่ต้องการอิสรภาพ มองว่า การที่ต้องใช้ชีวิตอยู่แต่ในกรอบที่รัฐกำหนด ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือ
โต้แย้งได้ เป็นชีวิตที่ไม่มีอิสรภาพ ไร้สีสัน ไม่อาจทำให้ประเทศชาติพัฒนาและทำให้ประชาชนกินดีอยู่ดีได้ ดัง
ตัวอย่างในนวนิยาย เรื่องดินแดนสีสนที่กล่าวว่า

มาวินพยายามเลี่ยงการถูกเล่นงานเรื่องกฎระเบียบเยาวชนเพื่อ
ไม่ให้ตัวเองกลายเป็นที่จับตามอง แต่มีสิ่งหนึ่งที่เขาไม่เคยชินก็คืออาหาร
เที่ยงที่มีปริมาณน้อยลงยังคงเป็นข้าวต้มผสมเมล็ดข้าวโพดเพียงแต่ขามเล็ก
ลงกว่าเดิมตักกินแค่สี่คำใหญ่ก็หมดขามแล้วนักเรียนทุกคนได้กินปริมาณ
เท่ากันเหตุผลคือรัฐต้องการให้นักเรียนทุกคนฝึกความอดทนเพื่อความ
แข็งแกร่งของร่างกายมาวินได้แต่สงสัยอยู่ในใจว่าการลดปริมาณอาหาร
เกี่ยวข้องอะไรกับการทำให้ร่างกายแข็งแรงเขาคิดว่ารัฐกำลังทำให้ชีวิตของ
ประชาชนลำบากมากขึ้น

(ดินแดนสีสน, 2559, น. 66)

4. ด้านวัฒนธรรม

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพวัฒนธรรมไทยที่เด่นชัด 4 ด้าน
ได้แก่ มารยาทไทย ประเพณี ความเชื่อ และค่านิยมดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 มารยาทไทย

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนถึงมารยาทไทยไว้หลายเรื่องแต่มารยาท
ที่คนไทยนิยมปลูกฝังให้แก่บุตรหลานที่ปรากฏชัดเจนมี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การไหว้ทั้งการไหว้เพื่อแสดงความ
เคารพนับถือ การทักทาย การกล่าวลา 2) การขอบคุณคนที่ให้สิ่งของ ให้ความช่วยเหลือ ให้บริการ หรือ
กระทำการต่าง ๆ ให้ 3) การขอโทษด้วยความสำนึกผิดต่อผู้ที่ตนกระทำความผิด มารยาทเหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ที่
งดงามของไทย ดังตัวอย่างการกล่าวคำขอโทษในนวนิยายเรื่อง เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็นที่กล่าวว่า

“ฉันต้องขอโทษที่ฉีกภาพนายนะ” อัครีกล่าว

ครามมองอัครี ส่วนขมิ้นตกใจ ไม่เชื่อสายตาว่าคนอย่างอัครีจะขอ
โทษใคร...ครามเองก็ตกใจไม่คิดว่าจะได้รับคำขอโทษจากใจจริงของคนนี้

แก๊งเขามาตลอด...ไม่ใช่ครามไม่โกรธ ไม่เกลียดเรื่องที่ย้อคิทำ แต่ทุกอย่าง
 มันจบลงด้วยคำขอโทษแล้วครามก็กล่าวว่า “ไม่เป็นไร”
 (เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็น, 2559, น. 123-124)

4.2 ประเพณี

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนถึงประเพณีไทยไว้หลายเรื่อง แต่ที่ปรากฏชัดเจนมี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การทำบุญตักบาตร เนื่องจากคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธมีความเชื่อว่าการตักบาตรเป็นการสร้างบุญ ทำให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต โดยเฉพาะการทำบุญในวันเกิดถือว่าสำคัญมาก เพราะเชื่อว่าเป็นการเสริมบารมี ช่วยให้อายุยืนยาว และบุญยังติดตามเขาไปยังภพหน้าได้ 2) การไหว้บรรพบุรุษเพื่อเป็นสิริมงคล ตอบแทนบุญคุณ แสดงความกตัญญู และแสดงความระลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว 3) การลอยกระทง เพื่อขอขมาคุณขอขมาและขอพรจากพระแม่คงคาให้ตนและครอบครัวมีความสุข นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์และเรื่องไม่ดีออกไปจากชีวิต ทำให้ชีวิตดีขึ้นอีกด้วย ดังตัวอย่างการตักบาตรตอนเช้าและวันเกิดในนวนิยาย เรื่อง วันเกิดของเค้าโมงที่กล่าวว่า

“เค้าโมงโผล่หัวฟู ๆ ออกมาจากในครัว “เราจะใส่บาตร ดีดลงมาใส่ด้วยกันไหม”

“ดีดียังไม่ได้อาบน้ำ คงไม่ทันแล้วมั้ง”

“ล้างหน้าแปรงฟันก็พอแล้ว พระมาตีห้า”

แม่ น้องสาวคนเล็กผลุบหน้าเข้าไป เค้าโมงเปิดตู้เย็นก้มลงมอง เห็นน้ำพริกกุ้งสดใส่ถุงพลาสติกมัดไว้เรียบร้อย เธอเลือกแดงกว่ากับมะเขือเปราะผิวยาว ๆ ออกมาจากช่องผัก ล้างหั่นใส่ถุงเร็วปรือ ก่อนจะหันไปตักข้าวใส่ชามเงิน.....

“วันนี้ใส่บาตรหรือลูก”

“คะ” เค้าโมงยิ้มอาย ๆ ไม่กล้าบอกว่าวันเกิด.....

(วันเกิดของเค้าโมง, 2561, น. 7)

4.3 ความเชื่อ

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพความเชื่อในสังคมไทยไว้หลายประการ แต่ความเชื่อที่ปรากฏอย่างชัดเจนมี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) สิ่งสิริมงคลที่คนไทยเชื่อว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อใครบูชาจะทำให้เกิดสิริมงคล มีความเจริญรุ่งเรือง ประสบความสุข ความสมหวัง โชคลาภต่าง ๆ เกิดความปลอดภัยแก่ชีวิต 2) เจ้าพ่อ เจ้าแม่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนไทยทั่วไปนับถือ บูชาสักการะ กราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและขอพรในสิ่งที่ตนปรารถนา 3) แม่นาง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนไทยบางส่วนเคารพนับถือ เชื่อว่าจะช่วยคุ้มครองป้องกันภัยให้แก่เรอ เรือ คนขับ และผู้โดยสาร ดังตัวอย่างในนวนิยายเรื่อง ม้าน้ำสีทองที่กล่าวว่า

เอกนาเรือพันปากคลองมาเล็กน้อยแล้วเบาเครื่องลง ตะโกนบอกให้ส่นไปช่วยถือพวงมาลัย เป็นอีกครั้งในรอบเดือนที่เขาบวงสรวงแม่นางหัวเรือ ผ้าสีผูกไว้พร้อมผาดขนมและผลไม้ หลังเสียงประทัดพวงเล็ก ๆ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

เจียบหาย เอกกลับสู่ที่นั้งคนขับ เสียงเครื่องแมตตั้งขึ้นอีกครั้ง
 (ม้าน้ำสีทอง, 2559, น. 80)

4.4 ค่านิยม

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนถึงค่านิยมที่คนในสังคมไทยปลูกฝังให้แก่บุตรหลานทั้งค่านิยมส่วนตัวและค่านิยมทางสังคมไว้หลายเรื่อง แต่ที่ปรากฏเด่นชัดมี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติคือการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์โดยปลูกจิตสำนึกให้เด็กเห็นคุณค่าและความสำคัญของป่าไม้และสัตว์ โดยการทำให้เด็กดูพร้อมอธิบายให้เห็นประโยชน์ของการอนุรักษ์และโทษของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสอนให้เด็กใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการยังชีพให้น้อยเกิดประโยชน์สูงสุด 2) ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวที่สะท้อนถึงความไม่เทียมกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกหญิง 3) ค่านิยมทางสังคมที่พบคือ เรื่องวุฒิการศึกษาสูง ๆ ที่คนไทยบางส่วนมองว่า จะทำบุตรหลานของตนเข้าถึงโอกาสทางสังคมและมีอำนาจในการแสวงหามากขึ้น มีงานดี ๆ ทำ สร้างฐานะครอบครัวให้ดีขึ้น และได้การยอมรับจากคนในสังคม ดังนั้น พวกเขาจึงปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวให้แก่บุตรหลานและพยายามผลักดันให้บุตรหลานมีการศึกษาที่สูงดังตัวอย่างในนวนิยาย เรื่อง จี๊กับน้อย ที่กล่าวไว้ว่า

“คนเดียวนั้นมันสนใจแต่วุฒิการศึกษา พวกเองต้องตั้งใจเรียนให้เก่ง ๆ
 นะอย่างน้อยต้องจบปริญญาตรีให้ได้ จะได้ไม่ล้มเหลวแบบพ่อ”
 นี่คือคำสอนที่พ่อพร่ำบอกลูก ๆ ทุกคน สิ่งนี้เป็นปมด้อยที่อยู่ในใจ
 ของพ่อเสมอมา ด้วยเหตุนี้พ่อถึงชอบแม่ซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีการศึกษาสูงซึ่งหา
 ได้ยากในยุคนั้น

(จี๊กับน้อย, 2559, น. 13)

5. ด้านคุณธรรม

นวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ได้สะท้อนภาพสังคมไทยด้านคุณธรรมไว้อย่างหลากหลาย แต่คุณธรรมที่คนไทยนิยมปลูกฝังให้แก่บุตรหลานที่ปรากฏอย่างเด่นชัดมี 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ความพอเพียง โดยสอนให้เด็กรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด เหมาะสม เท่าที่จำเป็น 2) การมีน้ำใจช่วยเหลือกันโดยไม่หวังผลตอบแทน โดยปลูกฝังให้บุตรหลานเป็นคนไม่แล้งน้ำใจ ไม่เพิกเฉยต่อปัญหาของคนอื่น มีจิตอาสา มุ่งทำประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) ความกตัญญู ปลูกจิตสำนึกในบุญคุณของผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่มีคุณูปการต่อตนโดยเฉพาะพ่อแม่ 4) ความอดทน สะท้อนภาพจากสังคมชนบทที่คนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนจึงต้องดิ้นรน ช่วยกันทำมาหากินทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อดทน ต่อสู้กับความยากลำบาก ไม่ยอมพ่ายแพ้ต่อโชคชะตา 5) เมตตา ความรัก ความปรานาติต่อคนและสัตว์ กรุณา สงสาร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่ทำร้ายหรือเบียดเบียนชีวิตอื่น ๆ ดังตัวอย่างในนวนิยาย เรื่อง เด็กชายต้นไม้ที่กล่าวไว้ว่า

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

“ฉันเอาหนังสือไปด้วย” ดินพูดพร้อมเอาหนังสือไว้ในมือ
“จะเอาไปทำอะไรหรือดิน อย่าเอาไปยิงนกในป่าเล่นนะ มัน
บาป พ่อเราสอนไว้” ละไมเตือนเด็กชายวัยเดียวกัน เธอจำคำสอนของพ่อ
ได้เสมอว่าไม่ให้รังแกสัตว์ใหญ่ในป่า เพราะป่าเป็นบ้านของสัตว์เหล่านั้น
เมื่อเราเข้าไปเที่ยวบ้านของสัตว์ป่า ก็อย่าได้ไปทำร้ายหรือรังแกเจ้าของบ้าน
(เด็กชายต้นไม้, 2561, น. 6)

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 พบภาพสะท้อนสังคมไทย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่พบว่าวิถีชีวิตของคนในสังคมชนบทจะมีความเรียบง่าย อยู่ใกล้ชิดและพึ่งอาศัยธรรมชาติสูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีเนื่องจากแวดล้อมด้วยธรรมชาติที่บริสุทธิ์ สวยงาม ส่วนวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองจะมีความรีบเร่ง แข่งขันกันสูงมีความกดดันจากการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี 2) ด้านความสัมพันธ์ของคนในสังคมพบว่า คนในสังคมไทยมีความสัมพันธ์กันด้วยน้ำใจ มีความรัก สามัคคีกันทั้งคนในชุมชนเดียวกันและคนนอกชุมชน แบ่งปัน ช่วยเหลือกันโดยไม่หวังผลตอบแทน ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์แบบสายเลือดผูกพันกันด้วยความรัก ไม่ทอดทิ้งกัน ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในสังคม เช่น ครูกับนักเรียนจะเป็นความสัมพันธ์เชิงหน้าที่ทางจริยธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์เลี้ยงเกิดจากการผูกพันกันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่เติมเต็มให้กันและกัน และความสัมพันธ์กับธรรมชาติจะอยู่ในฐานะของการพึ่งพาอาศัยกันและกัน มนุษย์อาศัยปัจจัยยังชีพจากธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้ดูแล รักษาธรรมชาติด้วย 3) ด้านการเมืองพบว่า เป็นความขัดแย้งทางความคิดหรืออุดมการณ์ของคนรุ่นเก่าที่ต้องการให้ประชาชนอยู่ในกรอบที่รัฐกำหนดไว้ ห้ามโต้แย้ง ในขณะที่คนรุ่นใหม่ต้องการเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ไม่ต้องการอยู่ภายใต้กรอบที่ไม่ชอบด้วยเหตุผล 4) ด้านวัฒนธรรมพบว่า มีอย่างหลากหลายทั้งมารยาท ประเพณี ความเชื่อ และค่านิยมที่คนไทยยึดถือปฏิบัติและปลูกฝังให้แก่บุตรหลานของตน 5) ด้านคุณธรรมพบว่า มีความหลากหลายเช่นกัน คุณธรรมที่คนไทยมักจะปลูกฝังให้แก่บุตรหลานของตน ได้แก่ ความพอเพียง ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน ความกตัญญู ความอดทน และเมตตา กรุณา สอดคล้องกับแนวคิดของตรีศิลป์ บุญขจร (2547, น. 5-7) ที่กล่าวว่า วรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสังคมด้านค่านิยมในใจของคนในสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ความรู้สึก ความปรารถนา และชีวิตจิตใจของคนในทัศนะและอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lu Zuoxi (2561) เรื่อง ภาพสะท้อนเยาวชนไทยในวรรณกรรมรางวัลแว่นแก้ว ประเภทนวนิยาย พ.ศ. 2556-2557 ที่สะท้อนภาพสังคมไทยด้านวิถีชีวิตของเยาวชนในชนบท ความสัมพันธ์ของเยาวชนในสังคม ค่านิยมของเยาวชนคุณลักษณะของเยาวชนที่มีความกตัญญูมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือคนอื่น และมีความจริงใจไม่เห็นแก่ตัวแต่มีประเด็นที่แตกต่างไปจากผลการวิจัยอื่น ๆ และถือว่าเป็นจุดเด่นของการศึกษาเรื่องนี้คือ ภาพสะท้อนด้านการเมืองที่ตรงกับเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่สะท้อนถึงความคิดหรืออุดมการณ์ที่แตกต่างกันระหว่างคนรุ่นเก่าที่ต้องการให้ประชาชนอยู่ในอำนาจของรัฐตามที่รัฐกำหนดไว้อย่าง ไม่โต้แย้ง แต่ในขณะที่คนรุ่นใหม่ต้องการเสรีภาพ ไม่ต้องการอยู่ภายใต้กฎกติกาที่ไม่เป็นธรรม และต้องการเลือกอนาคตที่ดีให้แก่ตัวเอง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิเคราะห์ต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561 กับงานเขียนนวนิยายเยาวชนประเภทอื่น ๆ
2. ควรศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2558-2561

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพัฒน์ วิริยะ. (2561). Color Land ดินแดนสีสัน. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- คบเพลิง สราญ. (2559). ริมคลองนั้นมีผมกับเปิด. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- คีตัญชลี แสงสังข์. (2561). น้ำตาแม่มีด. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- จันทรังสี. (2561). วันเกิดของเค้าโมง. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์. (2549). คมความคิดในวรรณกรรมร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2547). นวนิยายกับสังคมไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โครงการ
เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัย ศรีภูไฟ. (2542). วรรณคดีสังคมและการเมือง. อุบลราชธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุจจรี นาเอก. (2561). เด็กชายผู้ระบายสีฟ้าไม่เป็น. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- วีรศิลป์ วิหารศิลป์. (2561). จี๊วกับน้อย. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- เสาวรรส มิตรปิยานุรักษ์. (2561). เด็กชายต้นไม้. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- อิงอร สุพันธ์ุฉนิช. (2558). เลื่อมลายสายรุ้ง ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายปัจจุบัน. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกอรุณ. (2561). ม้าน้ำสีทอง. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์.
- Lu Zuoxi (2561). ภาพสะท้อนเยาวชนไทยในวรรณกรรมรางวัลแว่นแก้ว ประเภทนวนิยาย พ.ศ. 2556-2557. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.